ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за інтернет-ресурсами)

04.11.2026

Зміст:
(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання
Бережна: Поновлене фінансування проєктів УКФ, Держкіно поновить пітчинги, коли вдасться закрити борг. – Наталія Данькова

У жовтні Мінкультури надало двом підприємствам статус критично важливих. – Таня Матяш

«Недописані» додали ще 20 імен до списку вбитих росією дієвців літератури. – Анастасія Большакова

Як росія створює інформаційне алібі для лібрициду – знищення українських книжок. – Вікторія Кіхтенко

Мовні питання
Володимирський фестиваль «Криміада» став найкращою мовною ініціативою року. – Тетяна Палаєвська

Благодійність
Мода заради життя: ювілей Роксолани Богуцької приніс 520 тисяч гривень для ЗСУ. – Ірина Пташка

Театр
Театральний режисер Міло Рау вдруге відвідає Київ для роботи над оперою. – Анастасія Большакова

Балет на подіумі та німецький авангард: чим дивуватимуть театри Львова в листопаді. – Наталка Горішня

Візуальні мистецтва
У Києві відкриють виставку «Тимчасово постійно» про життя під час війни

Від банальності до абстракції: у Києві відкриється спільна виставка Катерини Шовкопляс і Даші Супер. – Катерина Кадакова

Через 13 років після скандалу Володимир Кузнецов покаже новий «Страшний суд» у Софії Київській. – Анастасія Большакова

Кіномистецтво. Кінопрокат
У Луцьку стартує Мандрівний фестиваль Docudays UA: програма показів 12 фільмів. – Ірина Воротна

«Українські фенікси»: нова стрічка дніпровської режисерки Катерини Стрельченко. – Ірина Пташка

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Українська школярка з порушенням зору написала збірку казок. – Тетяна Сарай

Просвітництво

У Харкові відкриється виставка про єврейську громаду Бахмута. – Олексій Содома

Література. Книговидання

Десять причин відвідати фестиваль «Земля Поетів». – Наталка Горішня

У Литві одночасно вийшли три українські книжки в перекладі Донати Рінкевічене. – Олеся Бойко

Один із суперхітів української літератури отримав черговий переклад: розповідає Чиченіна

Музейна справа

Могли назавжди загубитися: музею «Чорнобиль» передали матеріали, випадково знайдені в гаражі. – Тетяна Сарай

«Музей у валізі»: в Ужгороді презентували проєкт про стійкість релокованих музейників Луганщини. – Микола Шмигін

Колекція Музею-архіву народної культури Українського Полісся опинилася під загрозою через російські обстріли: що відомо. – Поліна Горлач

Охорона культурної спадщини

Дійові особи: «Моя утома», «Залізна рука війни», «Людське горе». Як говорили про збереження культурної спадщини у Львові. – Анастасія Большакова

У Києві поетапно знімають захисні конструкції з пам’яток монументального мистецтва. – Віталія Сидоренко

У Києві вперше за пів століття оновлюють куполи Софійського собору. – Віра Перун

Суд передав 100-річний костел поблизу Львова у власність громади. – Наталія Шутка

Українські єврейські цвинтарі як архітектурний об’єкт – це теж вау. – Софія Сіренко

Бібліотечна справа. Читання

Закарпатська обласна бібліотека для дітей та юнацтва отримала 545 книжок із Чехії. – Катерина Ношкалюк

Кадри

«Центр має сам ініціювати процеси»: Крістіна Кісєльовайте про плани на посаді директорки Центру Курбаса. – Поліна Горлач, Вікторія Кіхтенко

***

Перекладачка Алла Татаренко: «Українська війна повернула балканських письменників до переживання власної». – Оксана Щур

Загальні питання

Бережна: Поновлене фінансування проєктів УКФ, Держкіно поновить пітчинги, коли вдасться закрити борг. – Наталія Данькова

Державне агентство України з питань кіно поновить пітчинги після погашення боргів перед попередніми учасниками. Про це 3 листопада під час заходу «Редколегія. Детектор медіа 25» сказала віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Т. Бережна. «Зараз поновлене фінансування проєктів, які підтримуються Українським культурним фондом після певної зупинки, яку зумовила потреба у прийнятті законів. Прем'єр кілька разів у своїх публічних виступах наголошував на важливості культури. Тут все працює. Ситуація з Держкіно складніша», – сказала Бережна. За її словами, коли вона очолила міністерство, орієнтовний борг Держкіно перед тими, хто переміг у пітчингах, становив приблизно 800 мільйонів гривень. «І ми робили величезну роботу щодо аудиту цих зобов'язань. Коли вони вийдуть на „нуль", тоді зможуть продовжити пітчинги. А. Осіпов [голова Держкіно] заявляє, що станом на березень наступного року все вийде на „нуль". У наступному році на підтримку кінематографа Держкіно закладено 300 мільйонів гривень. Частина з цих грошей піде на те, щоб закрити ці борги», – повідомила міністерка культури. Джерело:

https://detector.media/rinok/article/253737/2026-11-03-berezhna-ponovlene-finansuvannya-proiektiv-ukf-derzhkino-ponovyt-pitchyngy-koly-vdastsya-zakryty-borg/

У жовтні Мінкультури надало двом підприємствам статус критично важливих. – Таня Матяш

Згідно з наказами Мінкультури за жовтень 2026 року, ТОВ «Альфа Виноградів» (AlphaNet) і ТОВ «Ф-Продакшн» відповідають критеріям підприємства, установи чи організації, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, і їм надано такий статус. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/11/03/778176_zhovtni_minkulturi_nadalo_dvom.html

«Недописані» додали ще 20 імен до списку вбитих росією дієвців літератури. – Анастасія Большакова

Меморіальний проєкт «Недописані» додав ще 20 імен до списку представників літературної галузі, які загинули внаслідок російської агресії. Станом на початок листопада 2026 року перелік налічує 309 людей. Докладніше:

https://life.pravda.com.ua/culture/proyekt-nedopisani-dodav-20-imen-zagiblih-literatoriv-318814/

Як росія створює інформаційне алібі для лібриціду – знищення українських книжок. – Вікторія Кіхтенко

Авторка розповідає, чому знищення українських книжок є лібрицидом і які тактики інформаційних маніпуляцій використовує рф, щоби створити інформаційне алібі для знищення книжок. Докладніше:

https://suspilne.media/culture/1443749-ak-rosia-stvorue-informacijne-alibi-dla-libricidu-znisenna-ukrainskih-knizok/

Мовні питання

Володимирський фестиваль «Криміада» став найкращою мовною ініціативою року. – Тетяна Палаєвська

Щорічний Фестиваль української мови «Криміада», який традиційно проводять у Володимирській громаді, виборов перемогу у номінації «Найкраща просвітницька ініціатива з української мови 2026» у межах Всеукраїнської спеціальної події «Мовна ініціатива», де експерти шляхом рейтингового голосування визначали найкращі проєкти у чотирьох номінаціях. Переможцями у цій же просвітницькій номінації також стали онлайн-платформа «ПУЛЬС» та проєкт «ЦВІТові суботи». Докладніше:

https://volodymyr.rayon.in.ua/news/1113748-volodimirskii-festival-krimiada-stav-naikrashhoiu-movnoiu-iniciativoiu-roku

Благодійність

Мода заради життя: ювілей Роксолани Богуцької приніс 520 тисяч гривень для ЗСУ. – Ірина Пташка

Наприкінці жовтня у Львові відбувся ювілейний вечір української дизайнерки Р. Богуцької, присвячений 30-річчю її творчої діяльності. Подія об’єднала моду, мистецтво, українські традиції та благодійність. Завдяки аукціону й благодійним внескам за квитки вдалося зібрати 520 тисяч гривень на протезування українських військових у центрі Superhumans та потреби Сил оборони України. Атмосферу вечора створював музичний супровід Національного ансамблю солістів «Київська камерата», під який моделі демонстрували колекції дизайнерки. Докладніше:

https://ktoday.com.ua/111166/moda-zarady-zhyttya-yuvilej-roksolany-boguczkoyi-prynis-520-tysyach-gryven-dlya-zsu/

Театр

Театральний режисер Мілo Рау вдруге відвідає Київ для роботи над оперою. – Анастасія Большакова

Театральний режисер, активіст і художній керівник Віденського фестивалю Wiener Festwochen Мілo Рау вдруге відвідає Київ. Він працюватиме над майбутньою постановкою у співпраці з Opera Aperta та Театром ветеранів. Також 4 листопада відбудеться публічна дискусія про оперу майбутнього та політичну відповідальність. Вона стане частиною Діалогової платформи Українського дому та глобальної кампанії за мистецтво й демократію RESISTANCE NOW!. Ініціатива виникла у межах Wiener Festwochen та об’єднує

представників культурного й громадського секторів для спільної відповіді на зростання націоналізму. З 2024 року в межах кампанії відбулося понад 40 подій у різних країнах. У дискусії візьмуть участь Міло Рау, українська художниця, перформерка та кураторка А. Кахідзе, а також оперний драматург Ніколаус Стенітцер. Модеруватимуть розмову кураторка й співзасновниця галереї «Асортиментна кімната» та ГО «Інша Освіта» А. Каравай і куратор публічної програми Українського дому О. Ананов. Рік тому Рау вперше приїхав до Києва на запрошення Opera Aperta та організації «Інша Освіта». Після зустрічей з О. Апчел і Театром ветеранів розпочалася робота над лібрето майбутньої постановки. Також Opera Aperta взяла участь у фестивалі Wiener Festwochen, а режисер зацікавився дослідженням українського культурного середовища. Докладніше:

https://life.pravda.com.ua/culture/milo-rau-vdruge-vidvidaye-kijiv-diskusiya-pro-operu-ta-vidpovidalnist-318806/

Балет на подіумі та німецький авангард: чим дивуватимуть театри Львова в листопаді. – Наталка Горішня

Театральний листопад у Львові обіцяє поєднати класику, експериментальний пластичний театр, високу моду та міжнародний сучасний танець. Цього місяця львів'яни зможуть відвідати унікальні колаборації: від музично-поетичного роздуму про внутрішню силу людини в театрі «Воскресіння» до ювілейного балету-дефіле від О. Караванської та танцювальної вистави від хореографа, котрий працював із легендарною Піною Бауш. Докладніше:

https://zaxid.net/balet_na_podiumi_ta_nimetskiy_avangard_chim_divuvatimut_teatri_v_listopadi_n1649267

Візуальні мистецтва

У Києві відкриють виставку «Тимчасово постійно» про життя під час війни

5 листопада в Музеї української діаспори відкриється виставка «Тимчасово постійно», присвячена психологічному та емоційному досвіду українців під час тривалої війни. Експозиція досліджує, як постійна невизначеність, тривога та виснаження впливають на повсякденне життя. Через мистецтво авторки розмірковують про адаптацію до нової реальності, стійкість і спротив. У виставці візьмуть участь п'ять українських художниць: А. Москалець, З. Кубар, О. Рондяк, М. Борисова й І. Урбан. Вони представлять живопис, скульптури, інсталяції та відеоарт. Кураторка проєкту – В. Степанець. За її словами, виставка покликана нагадати, що війна триває, а звикання до її реалій не означає їхнього прийняття. Вона експонуватиметься до 6 грудня. Джерело:

https://bit.ua/2026/11/u-kyyevi-vidkryyut-vystavku-tymchasovo-postijno-pro-zhyttya-pid-chas-vijny/

Від банальності до абстракції: у Києві відкриється спільна виставка Катерини Шовкопляс і Даші Супер. – Катерина Кадакова

У Києві в мистецькій галереї «The Naked Room» з 5 листопада по 6 грудня експонуватиметься спільна виставка Катерини Шовкопляс і Даші Супер «К+Д». Буде представлено живописні роботи, керамічні об'єкти та медіатвори, в яких художниці досліджують поняття ідентичності та можливість контролювати уявлення про неї. Докладніше:

https://divoche.media/2026/11/03/vid-banalnosti-do-abstraktsii-u-kyievi-vidkryietsia-spilna-vystavka-kateryny-shovkoplias-i-dashi-super/

Через 13 років після скандалу Володимир Кузнецов покаже новий «Страшний суд» у Софії Київській. – Анастасія Большакова

У галереї «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська» 7 листопада відкриється виставка українського художника В. Кузнецова «Страшний суд». Він представить новий монументальний триптих, присвячений волонтерській праці, взаємодопомозі та солідарності під час війни. Кузнецов розпочав роботу над триптихом на початку 2026 року. У ньому художник переосмислює традиційний релігійний сюжет Страшного суду, звертаючись до української народної графіки, релігійного живопису та наївного мистецтва. З 2022 року митець документує роботу волонтерів, зокрема тих, хто готує їжу для українських військових. Зібрані матеріали він використовує у своїх мистецьких роботах. Попередній «Страшний суд» Кузнецова замалювали у 2013 році в «Мистецькому арсеналі». Тоді художник працював над монументальним розписом «Коліївщина: Страшний суд» для виставки «Велике і величне», присвяченої 1025-річчю Хрещення Русі. 25 липня 2013 року тодішня директорка «Мистецького арсеналу» Н. Заболотна розпорядилася замалювати незавершену роботу чорною фарбою. Інцидент спричинив протести мистецької спільноти та дискусію про цензуру. Частина художників оголосила бойкот інституції. Згодом «Мистецький арсенал» офіційно висловив жаль через цей інцидент та визнав неприпустимість цензури. Історію цензурування зображення Страшного суду має і Софія Київська. За інформацією організаторів виставки, у 1774 році митрополит Гавриїл Кременецький наказав змінити зображення пекла на хорах Софійського собору. Постаті людей у коронах та іншому вбранні затерли й замінили зображеннями вогню, темряви та оголених людей. Докладніше:

https://life.pravda.com.ua/culture/vistavka-volodimira-kuznecova-strashniy-sud-u-sofiji-kijivskiy-318821/

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Луцьку стартує Мандрівний фестиваль Docudays UA: програма показів 12 фільмів. – Ірина Воротна

У Луцьку з 5 по 19 листопада триватимуть покази документальних фільмів у межах XXIII Мандрівного фестивалю Docudays UA. Глядачам представлять стрічки про життя під час війни, права людини, постколоніалізм та стійкість українського суспільства. Докладніше:

https://lutsk.rayon.in.ua/news/1113631-u-lucku-startuje-mandrivnii-festival-docudays-ua-programa-pokaziv-12-filmiv

«Українські фенікси»: нова стрічка дніпровської режисерки Катерини Стрельченко. – Ірина Пташка

У Дніпрі розпочалися зйомки нової документальної стрічки «Українські фенікси». Авторкою проєкту стала режисерка К. Стрельченко, яка разом із творчою командою працює над історіями українських ветеранів, чиє життя кардинально змінила війна. У центрі уваги – люди, які втратили кінцівки, але знайшли сили повернутися до цивільного життя, започаткувати власні справи та реалізувати корисні ініціативи. Картина розповідає про їхній шлях після важких випробувань, внутрішню стійкість і прагнення рухатися далі. Докладніше:

https://ktoday.com.ua/111128/ukrayinski-feniksy-nova-strichka-dniprovskoyi-rezhyserky-kateryny-strelchenko/

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Українська школярка з порушенням зору написала збірку казок. – Тетяна Сарай

У Миколаєві презентовано збірку «Катрусині казки», яку написала школярка К. Шуліна. Дівчинка має порушення зору. Авторка збірки навчається у Миколаївському обласному академічному ліцеї «Відродження». До книжки увійшли шість повчальних історій, які Катерина вигадала сама. Підготувати збірку до друку допомогли фахівці редакційного відділу Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Видали її коштом благодійників. Наразі надруковано 35 примірників. Катерина сподівається, що згодом вдасться видати книгу шрифтом Брайля. Докладніше:

https://shotam.info/ukrainska-shkoliarka-z-porushenniamy-zoru-napysala-zbirku-kazok/

Просвітництво

У Харкові відкриється виставка про єврейську громаду Бахмута. – Олексій Содома

4 листопада у галереї Kharkiv Media Hub відкриється виставка «Бахмут. 9 кроків пам’яті», яка розповідає про єврейську громаду в місті Бахмут Донецької області. Мета – висвітлення і збереження історичної пам’яті, матеріалів про Голокост та інші репресії щодо євреїв українського сходу. Проєкт зібрав матеріали Бахмутського краєзнавчого музею, меморіалу Голокосту в Єрусалимі Яд Вашем, а також приватних колекцій. Його основою стали родинні архіви харківського професора Л. Глускіна та розповіді його нащадків. Проєкт складається з однойменної виставки, дев’яти єврейських витинанок-рейзеле, інформаційних постерів. Авторкою виставки є мисткиня та дослідниця історії українського сходу Н. Михальченко. Докладніше:

https://lyuk.media/news/bakhmut-nine-steps-of-memory/

Література. Книговидання

Десять причин відвідати фестиваль «Земля Поетів». – Наталка Горішня

У Львові, на території !FESTrepublic, 7–8 листопада відбудеться ІІІ Міжнародний поетичний фестиваль «Земля Поетів» в авторській концепції М. Савки. Цього року він збере понад 200 учасників: поетів, музикантів, акторів, режисерів, філософів, блогерів, лідерів думок. Заплановано 70 подій у чотирьох літературних локаціях, розташованих під одних дахом: «Шевченко», «Франко», «Леся» і «Стус». Творчі зустрічі та світоглядні бесіди, поетичні читання та музичні концерти, театральні вистави та перформанси, слеми та модні дефіле об'єднані темою «Українські титани: нове міфотворення». Докладніше:

https://zaxid.net/desyat_prichin_vidvidati_festival_zemlya_poetiv_n1649287

У Литві одночасно вийшли три українські книжки в перекладі Донати Рінкевічене. – Олеся Бойко

У Литві майже одночасно вийшли друком романи С. Андрухович «Катананхе» (у видавництві Hieronymos), І. Павлюка «Я бачу, вас цікавить пітьма» (в Alma Littera) та книжка короткої прози А. Дроня «Гемінґвей нічого не знає» (у Rašytojų sąjungos leidykla). Усі три видання переклала литовською Доната Рінкевічене. Книжки вже надійшли до литовських книгарень. Докладніше:

https://chytomo.com/u-lytvi-odnochasno-vyjshly-try-ukrainski-knyzhky-v-perekladi-donaty-rinkevichene/

Один із суперхітів української літератури отримав черговий переклад: розповідає Чиченіна

Дебютну прозову книгу ветерана А. Дроня «Гемінгвей нічого не знає» на початку грудня випустить польське видавництво Pogranicze. Передмову до видання написав літератор Кшиштоф Чижевський. Докладніше:

https://espreso.tv/kultura-odin-iz-superkhitiv-ukrainskoi-literaturi-otrimav-chergoviy-pereklad-rozpovidae-chichenina

Музейна справа

Могли назавжди загубитися: музею «Чорнобиль» передали матеріали, випадково знайдені в гаражі. – Тетяна Сарай

Колекцію Національного музею «Чорнобиль» поповнили матеріали, які чоловік на ім'я Сергій виявив у придбаному гаражі. Він сам запропонував установі передати матеріали на чорнобильську тематику. Співробітники сектору фондів відібрали видання для поповнення музейної колекції. Під час ознайомлення з матеріалами з'ясували, що вони належали народному депутату України Ю. Соломатіну. Після аварії на ЧАЕС він працював у сфері радіаційного контролю та захисту населення від наслідків катастрофи. «Після смерті Соломатіна його дружина продала гараж разом із речами, тож ці матеріали могли назавжди загубитися серед інших предметів», – зазначили у музеї. Джерело:

https://shotam.info/mohly-nazavzhdy-zahubytysia-muzeiu-chornobyl-peredaly-materialy-vypadkovo-znaydeni-v-harazhi/

«Музей у валізі»: в Ужгороді презентували проєкт про стійкість релокованих музейників Луганщини. – Микола Шмигін

2 листопада в Закарпатському музеї народної архітектури та побуту відбулося відкриття виставкового проєкту «Музей у валізі», ініційованого Луганським обласним краєзнавчим музеєм. Подія висвітлює збереження культурної спадщини в умовах війни та професійну стійкість фахівців, змушених залишити власні домівки. Проєкт розпочав свій шлях зі Швейцарії (Фрібур і Женева) за підтримки Посольства Швейцарії в Україні та Університету Фрібура, а тепер продовжив історію в Україні як майданчик міжмузейного діалогу. У межах відкриття пройшов круглий стіл «Музей у валізі: музей під час війни – виклики і перспективи». Учасники обговорили безпеку колекцій, евакуацію, фінансову спроможність та нову роль музеїв як просторів підтримки й документування сучасності. Докладніше:

https://history.rayon.in.ua/news/1113672-muzei-u-valizi-v-uzgorodi-prezentuvali-projekt-pro-stiikist-relokovanix-muzeinikiv-luganshhini

Колекція Музею-архіву народної культури Українського Полісся опинилася під загрозою через російські обстріли: що відомо. – Поліна Горлач

Після ракетної атаки 14 жовтня у фондосховищі Музею-архіву народної культури Українського Полісся знову вибило вікна та зруйнувало підвісні стелі. Частину найуразливіших експонатів вдалося перевезти до іншого приміщення, однак основна частина колекції залишається в пошкодженій будівлі. Про це розповів в.о. директора Державного наукового центру захисту культурної спадщини від техногенних катастроф Р. Омеляшко. За його словами, зараз головне завдання установи – знайти в Києві або поблизу міста нове приміщення площею щонайменше 700 м^2. Воно має бути сухим, бажано опалюваним, із вікнами, електро- та водопостачанням. Це необхідно, щоб перевезти туди музейні фонди й забезпечити належні умови для їхнього збереження. Докладніше:

https://suspilne.media/culture/1443897-kolekcia-muzeu-arhivu-narodnoi-kulturi-ukrainskogo-polissa-opinilasa-pid-zagrozou-cerez-rosijski-obstrili-so-vidomo/

Охорона культурної спадщини

Дійові особи: «Моя утома», «Залізна рука війни», «Людське горе». Як говорили про збереження культурної спадщини у Львові. – Анастасія Большакова

Протягом 23–24 жовтня у Львові відбулася конференція другої хвилі проєкту «Спадщина: простір для роботи» від програми «Партнерство за сильну Україну». Учасники представили проєкти, над якими працювали протягом року, та обговорили, як змінюються завдання культурних інституцій. Авторка розповідає, як музейники працюють із пам’яттю про міста, до яких більше не мають доступу, і чому серед «дійових осіб» розмови про культурну спадщину опинилися втома, горе та війна. Докладніше:

https://life.pravda.com.ua/culture/yak-zberigati-pam-yat-pro-vtracheni-mista-i-kulturnu-spadshchinu-pid-chas-viyni-318818/

У Києві поетапно знімають захисні конструкції з пам’яток монументального мистецтва. – Віталія Сидоренко

Департамент охорони культурної спадщини КМДА розпочав поетапний демонтаж тимчасових захисних конструкцій із пам’яток монументального мистецтва. Це роблять для того, щоб фахівці провели обстеження об’єктів і визначили, що потрібно зробити для їхнього збереження. За словами першого заступника директора Департаменту С. Сабурова, навесні 2022 року міська влада разом із волонтерами закрила риштуванням 18 пам’ятників, аби вберегти їх від вибухових хвиль та уламків. Такий захист довів свою користь: під час однієї з ворожих атак риштування біля монумента М. Грушевському врятувало скульптуру. Втім, тривале перебування під щільними матеріалами без вентиляції створило «парниковий ефект», який псує монументи. У ході обстежень фахівці зафіксували проблеми з мікрокліматом та біологічні ушкодження пам’яток: монумент княгині Ользі (білий мармур) – виявлено осередки плісняви через накопичення вологи в піщаному укритті; пам’ятник Б. Хмельницькому – під риштуванням проросли рослини, коріння яких руйнує структуру постаменту; бронзові елементи монументів – через вологість та перепади температур виникають сольові плями та корозія. Після завершення першого етапу перевірок, фахівці сформують план реставраційних робіт для об’єктів, які зазнали найбільшого впливу під захисними укриттями. Надалі фахівці планують шукати баланс між безпекою монументів та їхнім належним технічним утриманням: індивідуальні рішення – залежно від стану об’єкта, конструкції будуть демонтувати, модернізувати або встановлювати повторно; цифрова фіксація – використання 3D-сканування, фотограмметрії та детальних обмірів для створення бази реставрації; міжнародний досвід – залучення світових практик догляду за спадщиною в умовах воєнних ризиків. Джерело:

https://lb.ua/culture/2026/11/03/778206_kiievi_poetapno_znimayut_zahisni.html

У Києві вперше за пів століття оновлюють куполи Софійського собору. – Віра Перун

На південно-східному куполі Софійського собору розпочато масштабні протиаварійні та реставраційні роботи. Востаннє елементи цієї частини пам’ятки оновлювали ще в 1970-х роках. Будівельники вже змонтували риштування і звели захисний шатер, який дасть змогу майстрам працювати за будь-якої погоди. Основні роботи на цьому куполі фахівці планують завершити до настання зими. Схожі роботи вже успішно проведено на північно-східному куполі собору. Там майстри укріпили і частково замінили конструктивні елементи, обробили дерев’яні деталі вогне- та біозахистом, відновили мідне покриття й оновили декоративне оздоблення. Генеральний директор Національного заповідника «Софія Київська» Н. Куковальська запевнила, що реставрації куполів проводять, дотримуючись усіх вимог і з максимальною повагою до історичної спадщини. Загалом проєкт передбачає поетапне оновлення всіх куполів, а згодом і всієї покрівлі собору. Міністерство культури України фінансує ці роботи за рахунок спеціального фонду в межах програми

«Фонд розвитку закладів загальнодержавного значення». У 2026 році на це виділено 15 млн грн. Вкластися в оптимальні строки до холодів вдалося завдяки допомозі меценатів заповідника. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/11/03/778302_kiievi_vpershe_piv_stolittya.html

Суд передав 100-річний костел поблизу Львова у власність громади. – Наталія Шутка

Пустомитівський районний суд Львівської області 26 жовтня задовольнив позов прокурорів про передачу костелу святої Марії Магдалини у селі Вовків у комунальну власність Солонківської громади. Костел у селі Вовків зведено у 1924–1929 роках, це одна із найбільших та найвиразніших пам'яток архітектури у регіоні в стилі ар-деко. Загальна площа будівлі становить понад 423 м². Костел перебуває у незадовільному та аварійному стані. Зокрема, близько 70 % даху зруйновано, пошкоджено цегляні склепіння, перекриття та підлогу. Від 90-х років споруда не використовується, реставраційні та протиаварійні роботи не проводяться. «Встановлено, що будівлю взято на облік як безхазяйне нерухоме майно, оскільки протягом року жодна фізична чи юридична особа не заявила про свої права на неї. Водночас право комунальної власності на костел досі не було оформлено», – повідомили в прокуратурі. Прокурори звернулися до суду із заявою про передачу пам'ятки у комунальну власність, яку задовольнив суд. Таке рішення дасть змогу громаді розпоряджатися костелом, залучати фінансування для його відновлення та вживати заходів для збереження історичної споруди. Докладніше:

https://zaxid.net/sud_peredav_100_richniy_kostel_poblizu_lvova_u_vlasnist_gromadi_n1649260

Українські єврейські цвинтарі як архітектурний об'єкт – це теж вау. – Софія Сіренко

У жовтні в Косові відбувся триденний молодіжний польовий табір зі збереження єврейських цвинтарів «Камені пам'яті». Подію організували ESJF Європейська ініціатива зі збереження єврейських кладовищ. Учасники й учасниці досліджували не лише мацеви єврейського кладовища у Косові, але й вчилися створювати каталоги. Вдалося віднайти недатовану раніше мацеву, найстарішу відому датовану на цвинтарі в Косові. Директорка освітніх програм ESJF О. Фішель розповідає про табір й важливість дослідження єврейської спадщини. Докладніше:

https://postimpreza.org/talsk/ukrainski-ievreiski-tsvyntari-iak-arkhitekturnyi-ob-iekt-tse-tezh-vau

Бібліотечна справа. Читання

Закарпатська обласна бібліотека для дітей та юнацтва отримала 545 книжок із Чехії. – Катерина Ношкалюк

Фонди Закарпатської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва поповнили 545 видань чеською та німецькою мовами. Літературу передано завдяки волонтерській платформі «Книги для України» та гостям із чеського краю Височина. Це вже третя подібна передача літератури. Докладніше:

https://kultura.rayon.in.ua/news/1113660-zakarpatska-oblasna-biblioteka-dlia-ditei-ta-iunactva-otrimala-545-knizok-iz-cexiyi

Кадри

«Центр має сам ініціювати процеси»: Крістіна Кісєльовайте про плани на посаді директорки Центру Курбаса. – Поліна Горлач, Вікторія Кіхтенко

Театральна продюсерка та культурна менеджерка К. Кісєльовайте стала новою в.о. директорки Національного центру театральних мистецтв імені Леся Курбаса. На посаді вона планує розвивати міжнародні партнерства, підтримувати сучасну драматургію та посилити зв'язок між науковими дослідженнями й театральною практикою. Докладніше:

https://suspilne.media/culture/1443565-centr-mae-sam-iniciuvati-procesi-kristina-kiselovajte-pro-majbutne-centru-kurbasa/

***

Перекладачка Алла Татаренко: «Українська війна повернула балканських письменників до переживання власної». – Оксана Щур

В інтерв'ю з літературознавицею-славісткою та перекладачкою А. Татаренко йдеться про те, як повномасштабне російське вторгнення в Україну 2022 року вплинуло на літературний процес та суспільні настрої у країнах Балканського півострова: як після 2022 року зріс інтерес до української культури через призму нашого «опору імперії», та чому спільний воєнний досвід не завжди гарантує солідарність; як українські події змусили хорватських авторів повернутися до осмислення власного досвіду війни 1990-х років та актуалізували появу книжок про «дітей війни»; про складну ситуацію в Сербії, де культурна підтримка України та діяльність проукраїнських організацій (як-от KROKODIL) співіснують з глибоко вкоріненим русофільством, антизахідними наративами та наслідками багаторічної агресивної культурної політики росії; огляд сучасних українських авторів, яких активно читають і перекладають на Балканах, а також рекомендації балканської класики та сучасної прози, що мають з'явитися в українських перекладах. Інтерв'ю демонструє, що література під час війни стає не лише інструментом культурної дипломатії та взаємного зцілення, а й полем політичного впливу. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/11/04/778198_perekladachka_alla_tatarenko.html

Випуск підготував Зворський А. С.,
головний бібліограф відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm